

LATVIJAS BANKAS KONSULTATĪVĀ FINANŠU TIRGUS PADOME

K. VALDEMĀRA IELA 2A, RĪGA, LV-1050, LATVIJA. TĀLRUNIS +371 67022300, E-PASTS INFO@BANK.LV, WWW.BANK.LV

PROTOKOLS

Rīgā

2024. gada 28. augustā

Nr. 001.31-02/2024/11

Klātienes sēde, kurā atsevišķi sēdes dalībnieki piedalās attālināti (izmantojot MS Teams videokonferenci).

Sēdi vada:

Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes (turpmāk – Konsultatīvā padome) locekle, Latvijas Bankas prezidenta vietniece Santa Purgaile.

Sēdē piedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

Latvijas Apdrošinātāju asociācijas prezidents Jānis Abāšins (*piedalās attālināti*),
Nebanku finanšu pakalpojumu sniedzēju asociācijas valdes loceklis Andris Arhipenko (*piedalās attālināti*),

Latvijas Profesionālo apdrošināšanas brokeru asociācijas valdes priekšsēdētājs Agris Auce,
Latvijas Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja Sanita Bajāre (*piedalās attālināti*),

Latvijas Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienības valdes loceklis Artūrs Korbuts (*piedalās attālināti*),

Latvijas Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas iestāžu asociācijas valdes priekšsēdētājs Dmitrijs Kačanovs (*piedalās attālināti*),

Latvijas Privātā un Iespējkapitāla asociācijas izpilddirektore Anita Titova (*piedalās attālināti*).

Sēdē nepiedalās Konsultatīvās padomes locekļi:

Latvijas Bankas prezidents Mārtiņš Kazāks,
Latvijas Apdrošināšanas brokeru asociācijas valdes priekšsēdētājs Aigars Krūms,
Latvijas Bankas padomes locekle, Latvijas Bankas neregulējuma komitejas vadītāja Ilze Posuma.

Pieaicināti:

Licencēšanas un sankciju pārvaldes juriskonsults Jānis Rozenbergs,
Licencēšanas un sankciju pārvaldes galvenais juriskonsults Ivars Lenšs,
Regulējošo prasību, analīzes un metodoloģijas pārvaldes vadītāja Ludmila Vojevoda,
Regulējošo prasību, analīzes un metodoloģijas pārvaldes Regulējošo prasību daļas galvenā regulējuma eksperte Sarmīte Glāzere,

Licencēšanas un sankciju pārvaldes vecākā juriskonsulte Iveta Reķele-Apsīte,
Naudas atmazgāšanas novēršanas pārvaldes vadītājs Kristaps Markovskis,
Naudas atmazgāšanas novēršanas pārvaldes Atbilstības nodrošināšanas daļas vecākā juriskonsulte Zane Zarečņeva,

Juridiskās pārvaldes galvenais juriskonsults Viktors Veips,

Noregulējuma un aizsardzības sistēmu pārvaldes vecākā noregulējuma eksperte Gunta Vilka (*piedalās attālināti*),
Juridiskās pārvaldes vecākā juriskonsulte Lelde Stepanova (*piedalās attālināti*).

Sēdi protokolē:

Latvijas Bankas Ģenerālsekretariāta Vadības sekretariāta un starptautisko attiecību daļas vadības sekretāre Ilze Grava.

Sēdes darba kārtība:

1. Noteikumu projekts "Noteikumi par iesniedzamajiem dokumentiem atļaujas īstenot segto obligāciju programmu saņemšanai un paziņojuma par nodomu emitēt segtās obligācijas iesniegšanai un šo dokumentu izskatīšanas kārtību".
2. Noteikumu projekts "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādīm un pakalpojumu maksas pārskatam".
3. Noteikumu projekts "Apdrošināšanas vai pārāpdrošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi".
4. Noteikumu projekts "Kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību un privāto pensiju fondu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu noteikumi".
5. Noteikumu projekts "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu un privāto pensiju fondu pensiju plānu gada pārskata noteikumi".
6. Noteikumu projekts "Klienta riska noteikšanas, klienta izpētes, klienta padziļinātas izpētes un informācijas tehnoloģiju risinājumu nodrošināšanas prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas un sankciju risku pārvaldības jomā".
7. Noteikumu projekts "Noteikumi par garantētās atlīdzības izmaksas pieteikumiem Latvijā reģistrētā kredītiestādē un dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiālē Latvijā".

Sēde sākas plkst. 15.00.

1. Noteikumu projekts "Noteikumi par iesniedzamajiem dokumentiem atļaujas īstenot segto obligāciju programmu saņemšanai un paziņojuma par nodomu emitēt segtās obligācijas iesniegšanai un šo dokumentu izskatīšanas kārtību".

No Konsultatīvās padomes locekļiem nav saņemti priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Noteikumi par iesniedzamajiem dokumentiem atļaujas īstenot segto obligāciju programmu saņemšanai un paziņojuma par nodomu emitēt segtās obligācijas iesniegšanai un šo dokumentu izskatīšanas kārtību" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

2. Noteikumu projekts "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādīm un pakalpojumu maksas pārskatam".

No Konsultatīvās padomes locekļiem nav saņemti priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Minimālās prasības ar maksājumu kontu saistīto pakalpojumu cenrādīm un pakalpojumu maksas pārskatam" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

3. Noteikumu projekts "Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi".

No Konsultatīvās padomes locekļiem nav saņemti priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Apdrošināšanas vai pārapirošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

4. Noteikumu projekts "Kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību un privāto pensiju fondu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu noteikumi".

No Konsultatīvās padomes locekļiem nav saņemti priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Kredītiestāžu, ieguldījumu brokeru sabiedrību, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību un privāto pensiju fondu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu noteikumi" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

5. Noteikumu projekts "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu un privāto pensiju fondu pensiju plānu gada pārskata noteikumi".

No Konsultatīvās padomes locekļiem nav saņemti priekšlikumi, viedokļi vai vērtējumi par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu un privāto pensiju fondu pensiju plānu gada pārskata noteikumi" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

6. Noteikumu projekts "Klienta riska noteikšanas, klienta izpētes, klienta padziļinātas izpētes un informācijas tehnoloģiju risinājumu nodrošināšanas prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas un sankciju risku pārvaldības jomā".

(Ziņo: Z. Zarečņeva; Izsakās: S. Purgaile, V. Veips, K. Markovskis, A. Auce)

S. Purgaile informē sēdes dalībniekus, ka ir saņemts Latvijas Profesionālo apdrošināšanas brokeru asociācijas (turpmāk – LPABA) valdes priekšsēdētāja A. Auces priekšlikums iekļaut noteikumu projektā "Klienta riska noteikšanas, klienta izpētes, klienta padziļinātas izpētes un informācijas tehnoloģiju risinājumu nodrošināšanas prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas un sankciju risku pārvaldības jomā" (turpmāk – Noteikumu projekts) Latvijas Bankas rekomendācijas vai noteikumus par to, kā ir jārikojas, ja tiek konstatēts "patiesais labuma guvējs uz pilnvarojuma līguma pamata".

A. Auce norāda, ka Noteikumu projekts ir par patiesā labuma guvēja (turpmāk – PLG) izpēti, un min piemēru, ka Konkurences padomes ieskatā, tiklīdz parādās PLG uz pilnvarojuma līguma pamata, īpašnieks vairs nav svarīgs. Iepriekš ir konstatētas citādas konstrukcijas uz pilnvarojuma pamata, piemēram, balsttiesību nodošana, tāpēc A. Auce uzskata, ka tas ir jādefinē, lai turpmāk netiktu izmantotas citas, iepriekš nebijušas juridiskas konstrukcijas.

Z. Zarečņeva informē, ka Noteikumu projekts ir izstrādāts, pamatojoties uz Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumu (turpmāk – Novēršanas likums), kas ietver PLG definīciju, kurā norādīti vairāki kritēriji vai elementi, kas ir jāizvērtē atbilstoši faktiskajiem apstākļiem (īpašuma tiesības, tiesās un netiesās kontroles elements – par to sīkāk ir skaidrots AML (*anti-money laundering*) rokasgrāmatā). Noteikumi ir izdoti, pamatojoties uz Novēršanas likuma deleģējumu, kas paredz, ka ir jānosaka pienākums noteikt pasākumus, kurus piemēro, lai pārliecinātos par PLG. Latvijas Banka nav tiesīga ar noteikumiem ieviest konstrukciju, kas nav paredzēta ne Latvijas Bankas likumā, ne Novēršanas likumā, ne AML regulējumā. Novēršanas likums ir izstrādāts atbilstoši starptautiskajiem standartiem, un arī tie neparedz PLG statusu, kuru var nodot uz pilnvarojuma pamata, kas principā ir pilnīgi pretēji likuma mērķim un PLG būtībai.

K. Markovskis papildina, ka pastāv PLG definīcija, kas dod plašas iespējas interpretācijai, un pēc tam seko praktiskā piemērošana. Latvijas Banka nevar mainīt PLG definīciju, tāpēc ka ir parādījušies kādi jauni faktiskie apstākļi. Šo definīciju var piemērot arī jaunajiem faktiskajiem apstākļiem, un, ja pastāv minētais pilnvarotais PLG, tad ir jāvērtē, vai tas ir uz noteiktu laiku. Jebkurā gadījumā īpašumtiesības saglabā esošie īpašnieki.

K. Markovskis min situācijas no prakses, kad nav bijusi iespēja pārliecināties, kurš ir PLG, un šādos gadījumos tiek norādīti abi PLG, lai nodrošinātu atbilstošu izpēti. Līdz ar to secināms, ka jauna definīcija nav nepieciešama, īpaši, kad PLG tiek vērtēti FATF (*Financial Action Task Force*) *Moneyval* procesā.

A. Auce jautā, vai Latvijas Bankas ieskatā PLG uz pilnvarojuma pamata konstrukcija rada risku *Moneyval* procesam.

K. Markovskis atbild, ka risks būtu, ja šobrīd tiktu mainīta PLG definīcija.

V. Veips piebilst, ka Noteikumu projekta mērķis ir noteikt prasības attiecībā uz to, kādi pasākumi ir jāveic PLG pārbaudei. Katrā PLG pārbaudē ir jāiegūst informācija, kas liecina, ka persona, kura norādīta kā PLG, kontrolē klientu un gūst labumu no tā darbības, tai skaitā ir jāiegūst un jādokumentē informācija, kas raksturo finansiālo labumu, ja PLG tādu ir guvis no klienta darbības, kā arī jāvērtē gūtā labuma tiesiskais pamats. Ja kāda persona ir norādīta kā PLG uz pilnvarojuma pamata ar konstrukciju, kas nav tiesiski iespējama, jo šo statusu uz pilnvarojuma pamata nodot nav iespējams, t. i., tas balstās uz īpašuma tiesību vai uz tiešās vai netiešās kontroles pamata, tad ir jāveic pasākumi, lai noskaidrotu, kurš ir īstais PLG.

A. Auce secina, ka pirmais kritērijs būtu – neatsaucama pilnvara.

V. Veips papildina, ka Novēršanas likumā ir definēts jēdziens, kas ir PLG, kurš ir konstatējams, izpildoties noteiktiem kritērijiem, kuri nav mainījušies, un Noteikumu projekts tikai palīdz skaidrot, kādā veidā tos izpildīt.

A. Auce jautā, vai Latvijas Bankas ieskatā būtu lietderīgi papildināt Noteikumu projektu, norādot, ka PLG statusu nevar nodot uz pilnvarojuma pamata.

S. Purgaile norāda, ka noteikumos nevar norādīt situācijas par konstrukcijām, kas nav tiesiski iespējamas.

V. Veips papildina, ka Noteikumu projektā ir noteikts, ka iestādei ir jāpārliecinās par klienta PLG statusu, un, ja ir pilnvarojums, tad klientam ir jāuzrāda pilnvara, lai iestāde varētu pārbaudīt, attiecībā uz kuru no personām ir jāveic uz PLG attiecināmās darbības.

A. Auce atkārtoti secina, ka ir jāpārliecinās, vai ir pilnvara un vai šī pilnvara ir atsaucama. Atsaucamas pilnvaras gadījumā persona nevar būt uzskatāma par PLG. Savukārt, ja pilnvara ir neatsaucama, tad ir jāvērtē, vai Latvijas juridiskajā ietvarā pastāv neatsaucamas pilnvaras un vai tas ir tiesiski.

Konsultatīvās padomes locekļiem nav citu priekšlikumu, viedokļu vai vērtējumu par izskatāmo jautājumu.

Nolemj:

Atbalstīt noteikumu projekta "Klienta riska noteikšanas, klienta izpētes, klienta padziļinātas izpētes un informācijas tehnoloģiju risinājumu nodrošināšanas prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas un sankciju risku pārvaldības jomā" virzīšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

7. Noteikumu projekts "Noteikumi par garantētās atlīdzības izmaksas pieteikumiem Latvijā reģistrētā kredītiestādē un dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiālē Latvijā".

(Ziņo: G. Vilka)

G. Vilka informē sēdes dalībniekus, ka no Latvijas Finanšu nozares asociācijas (turpmāk – LFNA) valdes priekšsēdētājas S. Bajāres ir saņemts priekšlikums noteikt noteikumu projekta "Noteikumi par garantētās atlīdzības izmaksas pieteikumiem Latvijā reģistrētā kredītiestādē un dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiālē Latvijā" spēkā stāšanās laiku – 2024. gada 31. decembris, jo, salīdzinot ar šobrīd spēkā esošajiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumiem Nr. 114 "Garantēto atlīdzību pieteikumu pieņemšanas, apkopošanas un sniegšanas normatīvie noteikumi", šajos noteikumos iekļautas jaunas prasības pieteikumu saturā un kredītiestādēm ir nepieciešams vairāk laika IT izstrāžu ieviešanai/izmaiņu veikšanai.

G. Vilka informē, ka LFNA priekšlikums tiek ņemts vērā un noteikumu projekts "Noteikumi par garantētās atlīdzības izmaksas pieteikumiem Latvijā reģistrētā kredītiestādē un dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiālē Latvijā" papildināts ar 7. punktu, norādot, ka noteikumi piemērojami ar 2025. gada 1. janvāri.

Nolemj:

Atbalstīt aktualizēto noteikumu projekta "Noteikumi par garantētās atlīdzības izmaksas pieteikumiem Latvijā reģistrētā kredītiestādē un dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes filiālē Latvijā" redakciju un virzīt to apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.

Sēde tiek slēgta plkst. 15.40.

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Sēdes vadītāja

S. Purgaile

Protokolētāja

I. Grava